

Så använder du bedömningsmodellen för våld och hot i kollektivtrafiken

Den här bedömningsmodellen är framtagen utifrån de områden/företeelser i kollektivtrafikens arbetsmiljö som innebär risker för våld eller hot om våld. Områdena återfinns i den vänstra kolumnen. Modellens syfte är att vara ett stöd till att göra en bedömning utifrån en helhetssyn – därför bör de olika områdena inte betraktas som oberoende av varandra.

Ett område eller en företeelse som inte finns med i områdeskolumnen, och som kollektivtrafiken i hög grad präglas av, är ensamarbete. Anledningen till det är att ensamarbete har en övergripande ställning och att hänsyn bör tas till förekomsten av ensamarbete i den bedömning som görs för varje område.

 ARBETSMILJÖ
VERKET

Bedömningsmodell för våld och hot i kollektivtrafiken

Företags/organisationens namn: _____

Adress: _____

Arbetsledning	GRÖNT	GULT	RÖTT
Kunskaper säkerhet:	☐ Har bransch- / central säkerhetsutbildning.	☐ Ingen direkt säkerhetsutbildning, "självvär".	☐ Saknar utbildning, erfarenhet och kunskaper.
Färdighet:	☐ God.	☐ Tillräcklig endast tidvis.	☐ Arbetsledning gör sällan ett nå.

Arbetsplats	GRÖNT	GULT	RÖTT
Kunskaper säkerhet:	☐ Har bransch- / central säkerhetsutbildning.	☐ Ingen direkt säkerhetsutbildning, "självvär".	☐ Saknar utbildning, erfarenhet och kunskaper.
Kunskaper bemötande och konflikthantering:	☐ Har utbildning.	☐ Ingen utbildning, har erfarenhet.	☐ Saknar utbildning, erfarenhet och kunskaper.
Anerkännande utbildning och övning:	☐ Genomförs regelbundet.	☐ Genomförs sporadiskt.	☐ Genomförs inte.

▶

Modellen innehåller tre färgade kolumner där förhållanden som återfinns i den gröna kolumnen i regel kan anses som acceptabla. Matchar förhållandena den gula kolumnen behövs oftast undersökning och bedömningen värderas ytterligare för att mer noggrant avgöra graden av risk. Är omständigheterna så som de beskrivs i den röda kolumnen är det i regel olämpligt och åtgärder bör vidtas.

Bedömning görs i första hand med hjälp av att sätta ett kryss för grönt, gult eller rött för vardera området. I det systematiska arbetsmiljöarbetet ingår dock även att skriftligen dokumentera de faktiska förhållandena samt upprätta handlingsplan för eventuella åtgärder.

Modellen är alltså tänkt utgöra ett stöd i arbetet med att identifiera riskerna i verksamheten, samt i sökandet efter svaren på vilka åtgärder som kan behövas. Svaren står dock sällan att finna i själva modellen utan snarare i den enskilda verksamheten.

Modellen tar sin grund i de föreskrifter som återfinns i Arbetsmiljöverkets föreskrifter AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete, AFS 1982:3 om ensamarbete, AFS 1993:2 om våld och hot, AFS 1999:7 om första hjälpen och krisstöd, samt AFS 1994:1 om arbetsanpassning och rehabilitering.

Bedömningsmodell för våld och hot i kollektivtrafiken

Företags/organisationens namn: _____

Adress: _____

Arbetsledning	GRÖNT	GULT	RÖTT
Kunskaper säkerhet:	☐ Har bransch/ central säkerhets- utbildning.	☐ Ingen direkt säkerhetsutbildning, "sjävlärd".	☐ Saknar utbildning, erfarenheter och kunskaper.
Tillgänglighet:	☐ God.	☐ Tillgänglig endast tidvis.	☐ Arbetsledning går sällan att nå.

Arbetstagare	GRÖNT	GULT	RÖTT
Kunskaper säkerhet:	☐ Har bransch/ central säkerhets- utbildning.	☐ Ingen direkt säkerhetsutbildning, "sjävlärd".	☐ Saknar utbildning, erfarenheter och kunskaper.
Kunskaper bemötande och konflikthantering:	☐ Har utbildning.	☐ Ingen utbildning, har erfarenheter.	☐ Saknar utbildning, erfarenheter och kunskaper.
Återkommande utbildning och övning:	☐ Genomförs regelbundet.	☐ Genomförs sporadiskt.	☐ Genomförs inte.

Undersökningar och riskbedömningar	GRÖNT	GULT	RÖTT
Genomförande:	☐ Regelbundet, skriftligt dokumenterade, aktuella.	☐ Utförda, skriftlig dokumentation finns.	☐ Inte utförda.
Görs i samverkan med skyddsombud/ arbetstagarare:	☐ Ja.	☐ Delvis.	☐ Nej.
Hotbild/utsatthet vid vissa tider på dygnet:	☐ Liten (inga skillnader).	☐ Förhöjd (viss skillnad).	☐ Stor (tydlig skillnad).
Hotbild/utsatthet vid vissa linjesträckningar:	☐ Liten (inga skillnader).	☐ Förhöjd (viss skillnad).	☐ Stor (tydlig skillnad).
Hotbild/utsatthet vid vissa platser:	☐ Liten (inga skillnader).	☐ Förhöjd (viss skillnad).	☐ Stor (tydlig skillnad).
Hotbild/utsatthet vid särskilda evenemang:	☐ Liten (inga skillnader).	☐ Förhöjd (viss skillnad).	☐ Stor (tydlig skillnad).
Övervakningsmöjlighet ombord:	☐ Samtliga utrymmen går att överblicka.	☐ Begränsade möjligheter att överblicka utrymmen.	☐ Mycket begränsade möjligheter att överblicka.
Övervakningsmöjlighet vid hållplatser/stationer:	☐ God överblick, inget skymmande, upplyst.	☐ Området kan ej överblickas i sin helhet.	☐ Begränsade möjligheter att överblicka, mörkt.
Övervakningsmöjlighet vid depåer:	☐ God överblick över det område mellan fordon och depå som personalen ska ta sig, inget skymmande, väl upplyst.	☐ Området mellan fordon och depå kan ej överblickas i sin helhet eller är dåligt upplyst.	☐ Mycket begränsade möjligheter att överblicka, ingen belysning/mörkt.
Övervakningsmöjlighet vid platser där arbetspass påbörjas/avslutas:	☐ God överblick, inget skymmande, upplyst.	☐ Området kan ej överblickas i sin helhet eller är dåligt upplyst.	☐ Begränsade möjligheter att överblicka, ingen belysning/mörkt.
Då kameraövervakning finns installerad:	☐ Regelbundna kontroller av funktion, skriftlig rutin finns.	☐ Sporadiska kontroller av funktion.	☐ Kontroller av funktion och underhåll utförs sällan eller inte alls.
Kontanthantering, försäljning ombord:	☐ Ingen försäljning.	☐ Viss försäljning.	☐ Hög försäljning, enkelbiljetter, kortladdning etc.
Kontanthantering, förvaring ombord:	☐ Sluten förvaring (biljettautomat eller liknande).	☐ Delvis sluten förvaring (sedelbox eller liknande).	☐ Kontanter förvaras i väska.
Kontanthantering, förvaring vid rast/paus:	☐ Sluten förvaring ombord.	☐ I värdeskåp ombord eller i rastlokal.	☐ Personlig förvaring.
Kontanthantering, förvaring före och efter arbetspass:	☐ Ingen personlig förvaring/transport.	☐ Tillgång till värdeskåp/säkerhetsskåp eller liknande.	☐ Personlig förvaring.

Säkerhetsrutiner	GRÖNT	GULT	RÖTT
Säkerhetsrutiner:	☐ Finns skriftliga och följs.	☐ Finns muntliga och följs.	☐ Saknas, eller följs inte.

Larmutrustning	GRÖNT	GULT	RÖTT
Tillgång till larmutrustning:	☐ Fast och personburen utrustning finns.	☐ Fast utrustning finns.	☐ Ingen larmutrustning.
Tillförlitlighet:	☐ Fungerar väl.	☐ Vissa brister finns i funktionen.	☐ Stora brister finns i funktionen.
Instruktioner för handhavande:	☐ Finns skriftliga och tillgängliga.	☐ Finns muntliga.	☐ Instruktioner saknas eller är bristfälliga.
Handhavande, allmänt:	☐ Enkel att handha.	☐ Handhavande kräver speciella kunskaper.	☐ Komplicerad att handha.
Mottagande av larm:	☐ Tydlig mottagare och rutin finns för åtgärder.	☐ Flera mottagare, olika rutiner.	☐ Flera mottagare och/eller otydliga rutiner.
Åtgärder vid larm:	☐ Assistens erhålls alltid inom rimlig tid.	☐ Assistans erhålls men insatstider varierar.	☐ Assistans uteblir, eller insatstiden är lång.
Underhåll och kontroll:	☐ Regelbundna kontroller, skriftlig rutin finns.	☐ Sporadiska kontroller.	☐ Utförs sällan eller inte alls.
Radiotäckning:	☐ God utmed hela linjesträckningar.	☐ Vissa brister i radiotäckningen finns.	☐ Stora brister i radiotäckningen finns.
Positionering:	☐ Larm har positioneringssystem (GPS eller motsvarande).	☐ Positionering erhålls med hjälp av tidtabell.	☐ Positionering svår eller omöjlig att erhålla.

Efterhjälpande åtgärder	GRÖNT	GULT	RÖTT
Första hjälpen:	☐ Beredskap, kunskaper och skriftliga rutiner finns.	☐ Viss beredskap finns.	☐ Beredskap saknas.
Krishantering:	☐ Beredskap, kunskaper och skriftliga rutiner finns.	☐ Viss beredskap finns.	☐ Beredskap saknas.
Arbetsanpassning:	☐ Organisering och kunskaper finns.	☐ Organisering och kunskaper finns i viss mån.	☐ Organisering och kunskaper saknas.
Rehabilitering:	☐ Organisering och kunskaper finns.	☐ Organisering och kunskaper finns i viss mån.	☐ Organisering och kunskaper saknas.

Uppföljning, våld och hot	GRÖNT	GULT	RÖTT
Tillbudsrapportering:	☐ Rutin finns och är känd i organisationen, skriftlig dokumentation, används.	☐ Rutin finns men är inte känd i organisationen, används sporadiskt.	☐ Rutin/system finns inte eller används sällan.
Anmälan av allvarliga tillbud och olyckor till Arbetsmiljöverket enligt 2 § arbetsmiljöförordningen:	☐ Skriftlig rutin finns och är känd i organisationen, anmälningar görs.	☐ Skriftlig rutin finns men är ej känd i organisationen, anmälningar sker sporadiskt.	☐ Rutin/system finns inte, anmälan sker ej.
Annan uppföljning:	☐ Skyddsronder, utvecklingssamtal, arbetsplatsmöten, enkäter etc.	☐ Viss uppföljning, ej dokumenterad.	☐ Ingen uppföljning.

Datum och underskrift:

_____

Arbetsgivarrepresentant

_____

Skyddsombud/Företrädare för arbetstagarna